

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

Ч. 4.

СУБОТА, 12 СІЧНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 12th, 1924.

№ 4.

VOL. VI.

РОБІТНИЧІ СТРАЙКИ І ЗАВОРУШЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 10. січня. — В наслідок заходів скасувати 8-годинний день праці і зменшити платню, в багатьох частях Німеччини вибухли великі робітничі заворушення.

В Бохумі поліція уживала багнетів, щоб відперти орду безробітних, які штурмували фабрики, щоб вигнати звідтам працюючих робітників.

Юніі металевих робітників в Бохумі рішили проголосити генеральний страйк, який обійме північно-західну групу копалень в бохумському окрузі. Великі безпорядки мали також місце в Ремшайді. Стаєліні Бергіша відправили від роботи всіх робітників.

В Найгофті радикали задержали потяг з робітниками і обкидали їх камінням.

Прийшло до великої стрілянини.

Коли поліція старалася повернути спокій, почалася велика стрілянина. Кілька осіб забрано до шпиталю.

В Гельзенкірхені безробітні окружили ряд фабрик і примусили застановити там роботу. Проти скасування 8-годинного дня праці відбулися великі демонстрації.

Автобілева фабрика коло Кольоні зльокувувала три тисячі робітників.

Металеві робітники в районі Магдебурга зістали зльокантовані в наслідок спору іза 8-годинного дня праці.

Депеші кажуть, що ціла металева індустрія в середній Німеччині загрожена.

"ПРЕЗИДЕНТ" ПАЛЯТИНАТУ ЗАМОРДОВАНИЙ.

ЛОНДОН, 10. січня. — Кореспондент "Таймса" доносить, що група молодих людей в Спее, в Баварії, замордувала лідера сепаратистів Гайнца, так званого президента Палатинату, коли він сидів пізно ввечері в ідалній готелю Віттлесбахергоф. Разом з убитим Гайнца ранено двома іншими людьми, що сиділи коло того самого стола.

Напасники, які стріляли до своїх жертв, грозичні-револьверами оставили гостям, вийшли з ідаліні, скрутили світло і втікли.

Гайнц проголошував себе головою "автономного правительства Палатинату" і мав за свій осідок Спее, який є столицею провінціального правління Палатинату.

Всіх убитих є шість або більше.

БЕРЛІН, 10. січня. — Нішні депеші доносять, що після замордовання президента Палатинату, Гайнца, в Спее прийшло нині до боротьби між сепаратистами і населенням.

В тій самій реставрації, де застрілено Гайнца, убито в боротьбі 5 осіб.

Пішніші депеші зі Спее кажуть, що боротьба вивязалася після того, як убійники вибігли з готелю Віттлесбахер, застрілявши там Гайнца.

"Всіх убитих є шість або більше", кажуть депеші.

БЕРЛІН, 4. січня. — Телеграма з Ваймару доносить, що там на залізничній стації арештовано вчора Германа, міністра внутрішніх справ соціалістичного правительства в Турингії.

ЧИЧЕРІН ПРО ВИЗНАННЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

МОСКВА, 9. січня. — Чисто з бізнесових причин, а не ради великого бажання високосоціалістичних зв'язків бажане російське соціалістичне правительство визнання заграничними правительствами.

Міністер заграничних справ Чичерін положив натиск на шов фазу російської заграничної політики в промові на конференції заграничних представників комісаріату заграничної торгівлі.

"Нам потрібно навязати приятельські зносини зі всіма країнами", сказав він, "переводим даятого, щоб розвинути продуктивні сили нашого краю. Задачі цього ми в нашій заграничній політиці змагаємо до загального розоруження".

"Є це в наших економічних інтересах, що ми бажане визнання де іде зі сторони західної Європи. Ми не дивимось за високим становищем, ані за етикеткою високозвучних титулів. Ми змагаємо до практичного кінця визнання, яке улекшить нашу торгівлю".

Чичерін сказав, що визнання Сопітв не є ніякою ласкою, але взаємною потребою, і за це визнання Росія не зробить нішних держав ніяких уступок.

Він знова заперечив, що заграничні торговельні представники соціалістичного правительства займаються пропагандою, або що соціалістичне правительство є злучене з Комуністичним Ітернаціоналом.

ФРАНКЛІН-БУЛЬОН ВИХАВ ДО СОВ. РОСІЙ.

ПАРИЖ, 9. січня. — Генрі Франклін-Буллон, бивший державний міністер, вихав до Росії в півофіційній місії. Ціле його місії є привести до порозуміння між Францією і Росією.

Франклін-Буллон вів переговори між Францією і Кемалістами в справі закінчення договору відносно Малої Азії.

ШАРЛЬ ЖІД ПРО С.С.Р.Р.

Визначний французький економіст Шарль Жід, який повернувся недавно з С.С.Р.Р. в розмові зі спірробітником "Юманіте" за захопленням розказував про свою подорож до Радянських Республік і зазначив:

"Кооперація в С.С.Р.Р. розвивається надзвичайно гарно. Комуністи невблагано переводять диктатуру пролетаріату і дають виключно про інтереси працюючих. Життя нормальне. Червоний карбованець (червінець) більш здорова монета одиниця, чим французький франк. У харчах нема ніякої недостачі, а навпаки значна їх частина експортується за кордон. Червоноарміїці роблять дуже гарне враження і цілком не подібні на жовнів імперіалістичних країн".

Цю розмову Жіда надрукувала й буржуазна французька преса.

РАДЯНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ ОБІХАВ ЄВРОПУ.

Дня 26. листопада до Одеси прибув пароплав балтійської флотії "Ридеве", який обіхав під червоним прапором всі моря кругом цілої Європи. Корабель сплывив в пристанях в Роттердамі, Бресті, Лісбоні, в англійських пристанях на Мальті, в грецьких і турецьких пристанях, після чого повернувся до Одеси.

ОФЕНЗИВА ПРОТИ МЕКСИКАНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 10. січня. — Неурядові інформації до воєнного департаменту кажуть, що наступ федеральних військ на повстанців в стейті Вера Круз вже почався.

В головній офензиві бере участь більше як 12.000 війська. Воно наступає від Сан Маркос в стейті Вера Круз здовж Мексиканської і Міжкокеанської залізниці.

Інша кольяна наступає в напрямі Тегуакану в стейті Пуебла.

Як подає урядовий бюлетен, кольяна федеральних військ побдила 200 повстанців коло Аллейде в стейті Коагуїла.

ФЕДЕРАЛЬНІ ВІЙСЬКА ВІДБРАЛИ МІСТО.

МІСТО МЕКСИКО, 9. січня. — Сюди доносять, що федеральні війська відбрали від повстанців місто Сабінас в стейті Коагуїла.

Президент Обрегон в супроводі команданта яльського фронту вихав нині з Мексико на свою обідку на яльським фронті. Воєний департамент оповідає, що на фронтах Яльско і Вера Круз в останніх 24 годинах панував спокій.

ХОТІЛИ ОТРУТИ ЕКСПРЕМ'ЄРА ВЕНІЗЕЛЬОСА.

ЛОНДОН, 9. січня. — Напіші тут депеші кажуть, що бившого грецького прем'єра Венізелюса хотіли отрутити. Венізелюс захопував мнущої суботи після того, як його вибрано президентом національного зібрання. Лікари спершу узнали, що це була серцева недуга. Пізнійше ознак показалося, що це була отрута.

ВЗЯВСЯ ЗА СФОРМОВАННЯ НОВОГО КАБІНЕТУ.

АТЕНИ, 9. січня. — М. Г. Рогос, богатий грецький корабельник, який був перше грецьким міністром до Злучених Держав, взявся за сформовання нового грецького кабінету.

Як що кабінет буде сформований, експрем'єр Венізелюс обійме в нім пост міністра заграничних справ.

ЗАГОВІР НА МУСТАФУ КЕМАЛЯ ПАШУ.

ЛОНДОН, 8. січня. — Неповірені депеші з Близького Сходу доносять, що президент турецької республіки Мустафа Кемаль Паша і його жінка зістали ранені в Смирні бомбою, яку кинув напасник, що вдерся до їх дому.

Атенський кореспондент телеграфує, що бомбу кинено з наміром убити Кемалья Пашу. Він однак утік а бомба ранила його жінку.

Другий знова кореспондент з Атен каже, що Кемаль зістав тяжко ранений а його жінка потерпіла лише малі ушкодження.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ ПРО ЗАМАХ НА КЕМАЛЯ.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 8. січня. — Тут видано нині урядове заперечення, що на президента турецької республіки Мустафу Кемалья Пашу зроблено в Смирні замах та що кинена на него ручна бомба ранила його жінку.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ОКРУГ.

Народний комісаріат внутрішніх справ Радянської України порішив перемістити Богуславський округ на Шевченківський округ з округним комісаріатом в Корсуні.

КОМУНІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

ШКАГО, 8. січня. — "The Daily Worker", перший комуністичний дневник в англійській мові в світі, появиться на вулицях Шкага в неділю 13. січня. Газета буде офіційним органом Робітничої Партії Америки, — американської комуністичної організації, яка є злучена з Третім Ітернаціоналом.

Ч. Ф. Рутенберг, секретар Екзекутивного Комітету Робітничої Партії, заявив, що "Дейлі Воркер" буде брати участь в боротьбі американського політичного і індустріального життя і помагати організувати індустріальних робітників і фермерів, які становлять більшість народа цього краю, в цілі встановлення робітничого і фермерського правління".

Рутенберг каже, що на виланявання "Дейлі Воркера" зібрано 100 тисяч доларів.

Дж. Льюїс Ендал, бивший видавець "Вікаї Воркер", буде редактором нового дневника.

СПРАВУ ФРАНЦ. ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ ВІДЛОЖЕНО.

ПАРИЖ, 8. січня. — В правних кругах уважають, що правительство цілком залишило думку розвизати Французьку Федерацию Праці, коли воно зажадало відложення справи перед апеліційним судом.

В робітничих і правних кругах пояснюють цей крок як доказ, що правительство уважає цю справу дуже не на час, особливо при розпочатті виборчої кампанії.

ПОЛЬСЬКІ РОБІТНИКИ БУНТУЮТЬСЯ.

Галицькі газети доносять, що в Сосновці під Краковом в копальні "Сатурн" 19. листопада м. р. прийшло на зборах робітників до бунту. Жандарми заборонили промовляти на зборах робітників комуністично, що обурило робітників і вони розбрали й побили жандармів. Коли на сядо прибігло це кілька жандармів, робітники справили і з ними й погрозували: "Стривайте, ми вам справимо другий, ще лішій Краків!". Повідомлено про це поліція облягла разом з військом дім, де відбувалися збори робітників. Робітники кинулися на комісара поліції і, бачучи, що заноситься на великий пролив крові, відступили від бійки. Потурбованих поліціантів відставлено до лічниць.

ГОЛОД В ЛОДЗИ.

Львівська дирекція поліції доручила лідерові укр. фашистів в Галичині Д. Донцову рішення, силою якого його віддалюється з Галичини Польщі за... протидержавну діяльність. Та його діяльність мала проявлятися в статтях "Зграви". Донцов вніс проти того рішення рекурс до воевідства.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Цим повідомляємо всіх наших читачів, що з сьогоднішнім числом "У.Р.В." ми були змушені перервати дальше друкування огляду "Радянські Республіки в 1923 році" з тої причини, що не одержали його від нашого кореспондента. Як тільки одержимо, то пінемо знов друкувати.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ У.Р.В. В ВІННІПЕГУ!

Подається до відома всім членам відділу Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що місячні збори відділу відбудуться в неділю, 13. січня о год. 2.30 по полудні в Укр. Робітничім Домі.

Губерніяльні Зізди Рад.

Президія Всеукр. Центр. Викон. Комітету визначила терміни скликання Губерніяльних Зіздів Рад, щобі приготувати їх до VIII. Всеукр. Зізду Рад, який скликається на 8. січня 1924 року.

Згідно з цим пляном на Волинні, Поділію, Одещині та Чернігівщині зізди Рад мається скликати на день 1. січня з тим, щобі вони скіялися до 6. січня; на Харківщині, Київщині, Полтавщині, Катеринославщині й Донеччині зізди назначено на 2. січня.

Обовязком кожного члена відділу прибути на ці збори, позаяк це є послідні збори перед V. з'їздом Стів. У.Р.Д. На цих зборах буде вибір делегатів на надходячий з'їзд Стів. У.Р.Д. як також є другі важні справи до полагдження.

Протисять також всіх членів принести з собою членські книжочки, яких потрібно зарядити для контролі.

Заряд.

ОТВОРЕННЯ НОВОГО БРИТИСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

ЛОНДОН, 8. січня. — Сьогодні відбулося отворення британського парламенту. Після відчитання королівської промови першою справою на порядку денним був вибір спікера (предсідателя) палати.

Без ніякої опозиції спікером вибрано Дж. Г. Вітлей.

Підчас отворення парламенту галерії були переповнені публікою. Коже місце було заняте. О 4-й годині парламент відложено до середи.

Коли Рамсей МекДоналд, провідник робітничої опозиції, прибув перед парламент, зібрана велика товпа устроїла йому овацію.

Джордж Ленсборі, робітничий посол і редактор "Дейлі Гералда", заявив в інтервю, що Есквіт і його приятелі планують переконати короля Юрія, щобі не розвизував парламенту, коли Рамсей МекДоналд о це попросить. Ленсборі каже, що такий крок неминучо видигне в Англії республіканське питання.

БОЙКОТ ОРГАНУ ТРУДОВОЇ ПАРТІЇ "ДІЛО".

Львівська "Земля і Воля" з 23. грудня м. р. доносить: Українське студентство на своїй м. вічу дня 17. сі. м. у Львові ухвалило між іншим односторонній бойкот органу трудової партії "Діло", за його опортуністичну політику у всіх політичних справах, а спеціально в справі українських вищих шкіл у Львові.

ДОНЦОВА ХОЧУТЬ ВИДАЛИТИ З ГРАНИЦЬ ПОЛЬЩІ.

Львівська дирекція поліції доручила лідерові укр. фашистів в Галичині Д. Донцову рішення, силою якого його віддалюється з Галичини Польщі за... протидержавну діяльність. Та його діяльність мала проявлятися в статтях "Зграви". Донцов вніс проти того рішення рекурс до воевідства.

ГОЛОД В ЛОДЗИ.

Львівська дирекція поліції доручила лідерові укр. фашистів в Галичині Д. Донцову рішення, силою якого його віддалюється з Галичини Польщі за... протидержавну діяльність. Та його діяльність мала проявлятися в статтях "Зграви". Донцов вніс проти того рішення рекурс до воевідства.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Цим повідомляємо всіх наших читачів, що з сьогоднішнім числом "У.Р.В." ми були змушені перервати дальше друкування огляду "Радянські Республіки в 1923 році" з тої причини, що не одержали його від нашого кореспондента. Як тільки одержимо, то пінемо знов друкувати.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ У.Р.В. В ВІННІПЕГУ!

Подається до відома всім членам відділу Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що місячні збори відділу відбудуться в неділю, 13. січня о год. 2.30 по полудні в Укр. Робітничім Домі.

Губерніяльні Зізди Рад.

Президія Всеукр. Центр. Викон. Комітету визначила терміни скликання Губерніяльних Зіздів Рад, щобі приготувати їх до VIII. Всеукр. Зізду Рад, який скликається на 8. січня 1924 року.

Згідно з цим пляном на Волинні, Поділію, Одещині та Чернігівщині зізди Рад мається скликати на день 1. січня з тим, щобі вони скіялися до 6. січня; на Харківщині, Київщині, Полтавщині, Катеринославщині й Донеччині зізди назначено на 2. січня.

Обовязком кожного члена відділу прибути на ці збори, позаяк це є послідні збори перед V. з'їздом Стів. У.Р.Д. На цих зборах буде вибір делегатів на надходячий з'їзд Стів. У.Р.Д. як також є другі важні справи до полагдження.

Протисять також всіх членів принести з собою членські книжочки, яких потрібно зарядити для контролі.

Заряд.

ФРАНЦІЯ ЕВАКУВАЛА БОХУМ І ВАТТЕНШЕЛЬД.

ЕССЕН, 9. січня. — Французькі війська евакували нині міста Бохум і Ваттеншельд, положені на північній кінці Рурського округу, подішаючи за собою лише жандармерію. Є це третій случай відтягання війська з Рурщини.

Генеральний страйк в Діссельдорфі.

Відомости з Діссельдорфу кажуть, що там зістав проголошений генеральний страйк, який застановив всю індустрію.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА НА КАТЕРИНОСЛАВЩИНІ.

В більшості шкіл Катеринославщини навчання провадиться по українськи. На 570 учителів Катеринославщини є 438 Українців.

ПЕТРУШЕВИЧ МАВ ВІХАТИ ДО ХАРКОВА.

З Європи повідомляють, що "диктатор" Євген Петрушевич мав в перших днях січня 1924 р. вихати до Харкова. Там він мав передати українському радянському правительству архів документів. На Радянську Україну мають також переїхати старшини і стрільці з галицької армії, які не можуть повернутися до Галичини, ані не можуть оставити в Чехії, бо чеські власти розвизали табори.

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ МУЗЕЙ НА УКРАЇНІ.

Окрема комісія при уряді Радянської України порішила організувати Всеукраїнський Сільсько-Господарський Музей. Цю справу передано народному комісаріатові земельних справ.

УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ В ВІННІПЕГУ! УВАГА!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТНА ПРИ ВІДІЛІ СТВ. УКР. РОБ. ДОМ

— відіграє —

В СУБОТУ, ДНЯ 12-ГО СІЧНЯ 1924 Р.

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

народну драму в 5-ох діях з танцями і співами

Вол. Мартиневича

ПЕРЕЛЕСНИК

або

САТАНА

Зміст драми представляється так: Іван Догонюгий, багатий господар на селі, здобув своє багатство завдяки вихованцеві "Перелесникові"; все що він робить йде йому гладко, бо "Перелесник" йому помагає, а ті, що мають щонебудь до діла з таким багатцем, вже не мають шастя, бо "Вихованець", вірний своєму господареві, йому лише помагає, а всім прочим шкодить. Андрій, сільський парубок що дуже схожий на "Перелесника", кохается з Катериною і мають побратися. "Перелесник" і тут збиває колотичу, розбиває їхні кохання, вдає з себе Андрія і виходить в те саме місце стрічати Катерину, де раніш Андрій ходив. Андрій бачить, що Катерина кохается з "Перелесником", на перекір ті жєніться з багатим дівинною Анною. Катерина з жалю божевільє а вкінці кидается в ріку. На цьому основується драма "Перелесник". Штука дуже гарна.

Приходить всі якнайчисленіше.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Домі, а в день представлення при касі.

Заходом Драматично-Співацького Гуртна при віділі Стов. Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО СІЧНЯ 1924 Р.

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

В програму концерту входять: деклямації дітей і дорослих, сольо-співи жіночі і мужеські, виступи мішаного мандолінової оркестри, дітчого і дівочого хору в супроводі три на мандолінах а також мішаного і мужеського хору, гуморески і т. д. Програмі багата і цікава!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛІЙНИМИ ДАТКАМИ

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!